

BÓLYA PÉTER

Apokalipszis

Ültem, szemben a kelő Nappal (pedig este volt, sőt talán éjszaka), kifelé néztem az ablakon, hátam megett a vendéglői élet, amely immár nem érdekel, női kacaj, dörmögés, kié is?, medve?, király?, halott?, vagy csak J., a húres nepper, aki gégebajos és iszákos, s lám, a kettő együtt olyan hangot teremt, amely furcsa, taszító, néha túlvilági, tehát érdekes, ám ha megfordulsz, jó barát, csak egy mocskos férget láatsz, J.-t... Ültem, kifelé nézve, nem is annyira az utcára, hanem fel, még csak csak nem is az akácfára, hanem arra a tenyérszi egdarabra, amely a fa ágai között látszott, gondolván arra, hogy hátha megjelenik valami az égen, csillag, mely ezúttal keresztben hullik, hiszen az úr kilencven fokban elfordult; világító emberi lény is elhúzhat arrafelé, ki meggyulladt, de legalábbis izzik egy gondolattól, s ez az izzás felemelte a földről, körbehordja körülöttünk, sugárzón ad jeleket felénk és a hitet, hogy talán mégis megérti valaki az eszmét, amely izzóvá tette; és talán — ki is világít még az égen? — nem is ember, nem is gondolat, hanem egyetlen szentjánosbogár, aki nem is ott él, hanem itt, tíz centire a szemem előtt, itt világít, itt szálldos, csak én, az álomból szótt, úgy gondolom, hogy távol, az úrben csillag — hiszen tudom, hogy az van, amit hiszek, a többi csak földhözragadtság, amellyel foglalkozni nem érdemes...

Ültem, és még önmagam is előfordultam a gondolatok között: a tettek és antitettek, tervek és fiaskók, gyanús sikerek és sikeréjszakák, elmúlt szerelem, amely, mert nem helyettesíthető, már soha többet nem jön elő, nem is hiányzik, megvolt, emlék, amely túlélést és biztonságot ad... És a fa ágai között, gondolatok ölében, megjelenik az elmúlás ténye, amely fenyegető, mert közeli, de, és ez igaz, néhány óra *ülés* után már nem is riasztó, inkább érdekes, vajon milyen lesz a „bekövetkezés”? Vad?, szelíd?, kórházi?, önálló? (vonat, Tardyl, kötél etc.), vagy talán mégis megtalálom azt a háborút, amely kiségit egy szívlövessel, ami természetesen nem véletlenül következik be, hanem, lám, kimászok a lövészárkokból, és egyenes derékkal addig állok szemben velük, amíg egy mester- vagy segédlövész... Ülök, szemben az esti kelő Nappal.

Ember érkezik mögém, szólít, megfordulok, „leülhetek?”, kérdezi, „tessék”, mondom, ismerem a fiút, B., az író, komor, szakállas ember, örült is talán, veszedelmesen öngyilkos eszmék birtokosa, no meg a piáé, minden mennyiségben, de vállalja; az italt is, a következményeit is, a leépülést s az ezenközben létrehozott mindig-majdnem-utolsó műveket, amelyek marhájók, és legalábbis bűvölten olvasom a dolgait, a szellem csudálatos zsongása, a lélek teljes magánya, az örület és a vele való háború, mely hol győztes, de vesztes többnyire, s ez a vesztes a lényeg, a lét célja tán... Mindez ott élt B. írásaiban; és mindez *nem* látszott őrajta, bamba, unalmas beszédű fickó volt, aki többnyire részeg, de ha nem, még bávább, fél a mindennapi dolgoktól, hadakozik a túlvilággal, reszket a női nemtől — én viszont csupán emlékezem rájuk, de a szerelem templomában, inkább hűsölve, mint imádkozva a térdeplőn —; szóval B. ilyen, én meg olyan, de valami közös: kicsit odébb vagyunk a *köznapitól*, az *érdektelentől*, valamint a *gonosztól* és az *aljastól*. S ez elég lenne, hogy megöljenek bennünket, de nem bántanak, mert tudják: nem élünk soká.

„Meghalt”, köhögte B., miután leereszkedett az asztalomhoz, nem szóltam, „mindennap meghal valaki, aki én is vagyok”, gondoltam, „meghalt, örökre”, mondta, felnézett (mert addig lefelé bámult, az asztal lapjára), intett a pincérnek, rendelt, pálinkát, a korai halál zálogát, és mire a pohár megérkezett, ismét elmondta tucatszor: „Meghalt, meghalt.” „Vajon ki?”, gondoltam, ismét az akác ágai közötti égdarabot lesve, „ki az, aki? Hős, áruló, nő, férfi, vagy mindkettő egyszerre, gyermek, alig megszületett, lány, futvást a búzamezőn, kaszakó-ke-ménységű szépfíú, ki elröpült az úrbe rúgott labda után, anya, aki szült, de megbánta, fiú, az egyetlen, a Kereszt jelöltje, ki halt meg vajon, belőlem egy?”

„Ott lógnak a képei a karácsonyfán”, mondta B., immár bátrabban a pálinka következtében, „mert én, öregem, egész évben megtartom a fenyőfát, az enyém sose szárad el”, „az enyém sem, mert nincs”, gondoltam, az én képeim a tudatomban lógnak, felaggatva egy-egy agytekervényre: éles fotók, a múlt, a jelen s a jövő fényképei, szépség és szerelem, beszéd és némaság, ember és farkasa, ital és gőze, álm és szublimáció, cél és úttalan erő, széttárt ujjú megdicsőülés... „Nem támad fel többé”, mondta B., „nem biztos, hogy nem támad fel”, gondoltam, „mindenki feltámad, mindig és újra és örökre”, „és most”, mondta B., „most, édesapa, jön az Apokalipszis”, ránéztem, ezúttal először igazán, szeme kidülledt, benne a hit, a jel, az örület jegye, „és most jön a négy lovas”, mondta, hangja zengett, „már hallom a dobogásukat, jönnek, vágatva, jönnek, jönnek!” „Azt is túléljük, barátom”, gondoltam, az ég ismét világitani kezdett, „túléljük, mert teremtünk, túléljük, mert előidézünk, túléljük, mert túlélők vagyunk, túléljük, mert szentek vagyunk az örületben, hiszen most is kívül vagyunk a világon, és a pusztulás pillanatában is úgy leszünk... Túléljük, mert nem is élünk, csak mondatainkban, sorainkban, zúgó bekezdéseinkben.”

Felállt, elköszönt, aztán megjelent az utcán az akác alatt, lassú léptekkel ment az éjszakai hegy felé (pedig lent lakott, a városban), s ahogy a korlátot fogva lépdelt felfelé a hegyoldalon, lám, *világitani* kezdett... Mint azok a furcsa jelek az ágak közötti égen. „Jó éjt”, gondoltam, „nemsokára találkozunk”.